

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№3(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 946 sahifa,
16-mart, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyuu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Katta guruh tarbiyalanuvchilarida kasb haqidagi dastlabki tasavvurlarni shakllantirish metodikasini innovatsion ekotizim sharoitida takomillashtirish	18
Uralova Fotima Baxtiyor qizi	
Malakali sportchilarning kommunikativ qobiliyatlarini takomillashtirishda sotsiologik yondashuv (gandbolchilar misolida).....	23
G. A. Valiyeva	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida motor alaiyalari bolalarni ruhiy va nutqiy rivojlantirish usullari	27
Suyunova Surayyo Ulash qizi	
Sog'lom bola ekotizimining asoslari: ovqatlanish, immunitet va rivojlanish	31
Israilova Xusnida Adilovna	
Mobil ilovalar yordamida mustaqil o'qishni rivojlantirish	37
Raximova Feruza Najmiddinovna	
Biologiya darslarida muammoli ta'lim texnologiyasini qo'llash orqali mantiqiy fikrlashni rivojlantirish	42
Dauekeeva Gulistan Orinbaevna	
Talabalarga ingliz tilidagi matnlarni kommunikativ metod yordamida o'qish texnikasini takomillashtirish usullari	46
Mo'minova Mahliyo Axrorjonovna	
Velosiped haydashning afzalliklari.....	49
Raxmonova Go'zal Bobir qizi	
Компетентностный подход как стратегическая основа модернизации образования и его реализация в преподавании русского языка как иностранного в Узбекистане	54
Мирзакбарова Севда Вахиддиновна	
Umumta'lim maktablarida texnologiya fani mashg'ulotlarini tashkil etishning zamonaviy yondashuvlari va metodlari.....	58
Ziyamova Gulbaxor Tulabayevna	
Типы аббревиации в русском и узбекском языках: сравнительно-типологический анализ.....	62
Рахмонова Бахтигул Пайзилловна	
Maktabgacha ta'limda nutqni rivojlantirish jarayonida didaktik o'yinlardan foydalanish metodikasi	65
Abidjonova Mushtariybonu Qobiljon qizi	
Tarbiyaviy tadbirlarni samarali tashkil etishda maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalarning o'zaro hamkorlik masalalari.....	71
Sanayeva Surayyo Bobonazarovna, Jabborova Shaxina G'affor qizi	
Qadriyatli yondashuv asosida talabalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash mexanizmlarini takomillashtirish ..	76
G'aybullayev Quvonchbek G'olibovich	
Maktab o'quvchilarida stressga barqarorlik namoyon bo'lishining psixologik tahlili	83
Ismoilova N. Z.	
Yoshlar ma'naviyatini shakllantirishda milliy qadriyatlarning o'rni.....	87
Karshiyev Jaxongir Abdirayimovich	
Funksional savodxonlikni rivojlantirishda o'qish savodxonligining o'rni va ahamiyati	91
Xatamova Munisa Mamadulla qizi	
Transformatsiyalash tizimi asosida o'quvchilarning loyihalash kompetensiyalarini rivojlantirish samaradorligi	95
Jurayeva Zulayxo Islomovna	
Zamonaviy boshqaruv nazariyalarida rahbar muloqoti (transformatsion, kommunikativ va ishtirokchi boshqaruv yondashuvlari asosida).....	102
Islamova Difuza Dilshodovna	

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik kompetentlikni tabaqalashgan yondashuv asosida rivojlantirish mazmuni	107
Begmatova Nasiba Mengnarovna	
Bo'lajak maxsus pedagoglarni inklyuziv ta'limda subyektlar faoliyatini o'rgatish metodikasi	112
Dilshodov Abrorjon Dilshodjon o'g'li	
Pre-Reading Activities to Enhance Foreign Language Reading Comprehension: Reading "The Adventures of Tom Sawyer" in 10–11 Grades	118
Djumaniyazova Zulfiya Kaliyevna	
Nutq aktlarini o'rgatishda autentik materiallardan foydalanishning metodik imkoniyatlari (filologik yo'nalish talabalari misolida)	122
Fayzulloeva Chevar G'ayrat qizi	
Yangi O'zbekistonda talaba-yoshlarni milliy yuksaltirishda jadid-marifatparvarlari ilgari surgan g'oyalarning o'rni va roli	125
Mamadaliyev Abduvoxid Maxsitaliyevich	
Gimnastikaning O'zbekistonga kirib kelish va rivojlanish tarixi	128
N. Q. Mamasidova	
Uglevodorodlar tarkibini aniqlashda massa ulushiga asoslangan reflektiv yondashuv (7-9-sinflar misolida)	131
Maxamadiyev Sharofiddin Jumaboyevich, Smanova Zulayxo Asanalievna	
Screencasting materiallarini yaratish va ularni o'quv jarayonida qo'llash	134
Maxmudova Dilfuza Meliyevna, Ergashov Niyozxon Ilyozxon o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda so'z shakllanishini psixolingvistik asoslari	137
Moxirabonu G'aniyeva Adxam qizi	
Maktabgacha ta'limdagi muammolar va yechimlar: o'zbekiston respublikasi tajribasi	140
N. Sh. Miryusupova	
Interaktiv kartografik resurslar va ularning ta'lim jarayonida qo'llanilishining didaktik, kognitiv hamda metodik asoslari	143
Olimova Aziza Abdullayevna	
Mentorlik tizimining tarixiy ildizlari va rivojlanish bosqichlari	147
Oxunova Dilnoza Qaxxorjonovna, Abdumannonova Durdonaxon Shuxratjon qizi	
Talabalarning psixologik holati va stress omillarining prokrastinatsiyaga ta'siri hamda mustaqil ta'lim faoliyatini qo'llab-quvvatlash usullari	150
Razakov Farxod Kuvondikovich, Rajabov Hikmat Toshevich	
Talabalarni stulda o'tirgan qiyofachi portreti ranglavhasini ishlashga o'rgatish metodikasi	154
Sadatov Chori Xolmuradovich	
Organik kimyo fanini o'qitishda teskari ta'lim va texnologiyalarning ahamiyati	158
Umrbekova Maftuna Ulug'bek qizi, Babanazarova Ayzada Omirbaevna, Abdulkakimova Gulziyba Ziyatdinovna	
Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks metodlarini qo'llashning samaradorligi	162
Xasanova Barnoxon Abdusattor qizi	
Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik kompetentligini takomillashtirish	165
Xolbozorova Nasiba Xolbozar qizi	
Проектирование персонализированных образовательных сценариев в дошкольном образовании средствами генеративного искусственного интеллекта	168
Пак Диана Александровна	
Bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda STEAM yondashuvining roli	170
Atenov Jandarbek Dayrabay o'g'li	
Innovatsion ta'lim muhitida talabalarning kasbiy muloqot kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari	173
Bo'ltakov Sanjarbek Xazratqul o'g'li	
Alohida ta'lim ehtiyojlari mavjud bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimining ahamiyati	176
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi	

Duduqlanish nutq kamchiligini korreksiyalashning maxsus va integratsiyalashgan texnologiyalarini rivojlantirish.....	180
Boxodirova Gulasaxon Ibrohimovna	
Эссе как инструмент формирования и диагностики компетенций в системе высшего образования .	184
Шейхмамбетов Сервер Рефикович	
Matallar va folklor hikoyalari: maktabgacha ta'lim tashkilotlarida interaktiv dars texnologiyalari.....	188
Azimova Nodira Hikmatovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirish va ularni sportga yo'naltirishning pedagogik asoslari.....	191
Norboyev Komiljon Jurakulovich, Rustamova Kamola Xayrulla qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida ijtimoiy-gumanitar fanlarning o'qitilishining ahamiyati.....	194
Burkhanova Sabo Tulanovna	
Oliy ta'lim muassasalarida O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishning metodologik asoslari va muammolari	197
Norbutayeva Guzal Abdig'ofurovna	
Ta'lim tashkilotlarida sifatni boshqarish jarayonlarini tizimli rejalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	200
Abdurashit Karimovich Avliyakov	
Tarbiya darslari samaradorligini oshirishda abdulla avloniy pedagogik hikmatlaridan foydalanishni metodik tashkil etish.....	204
Daliyeva Eliza Zokir qizi	
Badiiy-tarixiy meros asosida bo'lajak pedagoglarning refleksiv tafakkuri va kasbiy identifikatsiyasini rivojlantirish	207
Qodirova Mavluda Maxodir qizi	
Adabiyot darslarida lirik asarlarni vizual yondashuvlar asosida o'qitish usullari.....	210
Sobitova Mahmudaxon Shuxratbek qizi	
ESG tamoyillarini ta'lim tizimiga joriy etish orqali talabalarda ekologik, ijtimoiy va boshqaruv ko'nikmalarini shakllantirish	216
Tursunova Shahzoda Baxromovna	
Социально-психологические факторы нарушения психологического здоровья в семье	219
Гулру Тургунова	
O'zini tarbiyalash (self-development) g'oyasining Ibn Sino ta'limotidagi o'rni	229
Usmanova E'zoza Zokirjonovna	
Оценка динамики физиологических показателей волейболистов 12–16 лет в предсоревновательный и соревновательный периоды	234
Умматалиева Шерзода Шерали угли	
Individual sport turlarida sportchilarning natijadorlik kompetensiyasini motivatsion omillar asosida shakllantirish.....	239
Baratov Nasriddin Karshibayevich	
O'smirlarda internetdan ortiqcha foydalanishning psixologik oqibatlarini.....	243
Fayziyeva Nodira Sobirovna	
Transakt analiz: shaxslararo muloqotni tahlil qilishning nazariy va amaliy asoslari	247
Nilufar Sayfidinovna Sangirova	
Inklyuziv ta'lim jarayonini boshqarish mexanizmlarini rivojlantirish (umumiy o'rta ta'lim maktablari misolida)	252
Abdug'aniyev Abdurauf Abdumannonovich	
O'zbek milliy kurashining tarixiy rivojlanish bosqichlari va uning yoshlar tarbiyasidagi pedagogik ahamiyati.....	257
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Almardanov Xasan Asqarovich	
Belbog'li kurashning shakllanishi va rivojlanish tarixi: jismoniy tarbiya tizimidagi o'rni va metodik imkoniyatlari	261
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Norqizilov Muxammadbek Sherali o'gli	

Dzyudo kurashining tarixiy evolyutsiyasi va uning ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuv asosida qo'llanishi	265
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Norqobilov Jamshid G'ulomovich</i>	
Dzyudo kurashining tarixiy evolyutsiyasi va uning ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuv asosida qo'llanishi	270
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Nurullayev Fazliddin Murodulla o'gli</i>	
Raqamli muhitda shaxs xulq-atvori dinamikasi (bolalik va o'smirlilik misolida).....	275
<i>Raimdjanov Mirkarim Tolibjon o'g'li</i>	
O'quvchilarning intellektual qobiliyatlarini oshirishning pedagogik va psixologik asoslari	278
<i>Suvanova Baxtigul Baxridinovna</i>	
Xalqaro tajriba asosida o'quvchilarda tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmlari.....	283
<i>Azimov I. T., Mirzayeva N. I.</i>	
Boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'qitishda didaktik vositalardan foydalanish	288
<i>Ziyaboyeva Sevara Saydullayevna</i>	
Yuqori malakali o'rta masofaga yuguruvchilarning jismoniy rivojlanish dinamikasi	292
<i>Nazarov Nuriddin Baxranovich</i>	
Maktab direktorining partisipativ boshqaruv faoliyatida qarorlar qabul qilish jarayonida ishtirokchilarning roli	297
<i>Jabborova Yulduzxon Hasan qizi</i>	
Tibbiyotda nizoli vaziyatlar va ularni bartaraf etish usullari.....	301
<i>Olimova Dono Shakirovna, Baxtiyorova Shahnoza Mansurbekovna</i>	
Ichki kasalliklarni tashxislashda klinik fikrlashning o'rni.....	304
<i>Tilavova Muqaddas, Hasanova Munisa, Mamatqulova Fayzo, Hakimova Xonbuvi Hakimovna</i>	
Транснациональные компании и проблема суверенитета национального государства.....	307
<i>Ф. Равшанов, Л. Сохибова</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda o'quv-biluv faoliyati motivatsiyasini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	311
<i>Muhammadiyeva Manzura Maratovna, Musulmonova Sabrina Akmal qizi</i>	
Texnologik ta'limda xorijiy tajriba	316
<i>Lochinbek Abdirasulov</i>	
Talabalarda ilmiy-tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari.....	319
<i>Saffarova Mohidil Axmadovna, Mustafayeva Feruza Anvar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ona tili darslaridagi asosiy resurslari: "ona tili" darsligi, mashq daftari, o'qituvchi kitobi ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida.....	324
<i>Soatova Hilola Shuhrat qizi</i>	
Harbiy vatanparvarlik tarbiyasi – zamonaviy jamiyat taraqqiyotining muhim omili sifatida.....	328
<i>R. D. Mustayev, H. F. Abduvositov</i>	
Русскоязычная литература Узбекистана современного периода: проблематика, поэтика и художественный анализ	332
<i>Чернова Татьяна Алексеевна</i>	
O'smirlar orasida tengdoshlar bosimi va uning psixologik ta'siri	335
<i>Toshpo'latova O'giloy Baxtiyor qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning maktabgacha yoshdagi bolalarda iste'mol madaniyatini shakllantirish jarayonida targeting yondashuvining pedagogik nazariy asoslari	339
<i>D. G. Umnov</i>	
Ona tili darslarini ikkinchi til tamoyillari asosida tashkil etish masalalari.....	344
<i>Maxkamova Guluzroxon Abdumutalibovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ishlarni pedagogik jihatlardan tashkil etishning nazariy va amaliy aspektlari	347
<i>Mahkamov Mahammadjon Dadajonovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda interfaol metodlar asosida dars jarayonini takomillashtirish metodikasi	351
<i>Muhammadjonova Durdonaxon Bahromjon qizi</i>	
Tarix darslarini modellashtirishda pedagogik metodlar tasnifi va ularning samaradorligi	354
<i>Ikrom Qodirov</i>	

HADASSAH GOSPITAL MAKTABI MODELINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI, PEDAGOGIK SAMARADORLIGI VA UNI O'ZBEKISTON GOSPITAL MAKTABLARIGA TATBIQ ETISHNING AHAMIYATI	357 Abdullayev Aziz Habibullayevich, Ochilov Orazbek Qosim o'g'li, Alimova Dono Abbosxanovna
DAVLAT BOSHQARUVI TIZMIDA KORRUPTSIYAVIY XAVF-XATARLARNI BAHOLASH VA PROGNOZLASH METODOLOGIYASI.....	361 Amirxo'jayev Shukurjon Qurbonovich, Sotvoldiyev Akbarjon Umidjon o'g'li
NEYROPEDAGOGIK YONDASHUV ASOSIDA O'QUVCHILARDA POZITIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING ILMiy-NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	364 Babakulova Dilnoza Ramazonovna
BOSHLANG'ICH SINFLARDA NUTQIY NUQSONLARNING OLDINI OLISH VA O'QUVCHILARNING TALAFUZ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI.....	367 Baxtiyorova Nastarin Baxriddinovna, Daminova Dilbar Melimurodovna
BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'QUVCHILARINING BILIM OLIISHGA QIZIQISHINI OSHIRISHDA GAMIFIKATSIYA ELEMENTLARIDAN FOYDALANISHNING NAZARIY-METODIK ASOSLARI.....	370 G'aniyeva Gulxayyo Islom qizi, Raxmatova Shaxlo Mansurovna
INGLIZ TILI DARSLARIDA KITOBXONLIK KO'NIKMALARINING O'ZIGA XOSLIGI	373 Jo'raboyeva Turg'unoy Ikromjon qizi
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'QITUVCHILARIDA LINGVOKOGNITIV KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK TIZIMI.....	377 Kozimova Sadoqat
UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA TABIIY FANLAR (SCIENCE)NI O'QITISH ORQALI EKOLOGIK SAVODXONLIKNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI	380 Majitov Turg'unali Anvar o'g'li
OILAVIY MUNOSABATLARDA MANIPULYATIV MULOQOT INDIKATSIYASI: PSIXOLOGIK TAHLIL VA EKSPERIMENTAL NATIJALAR.....	383 Nishanova Zulfizar Yashin qizi
BO'LAJAK MUTAXASSISLARINING KASBIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISHDA RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING O'RNI.....	386 Nurulloyev Firuz No'monjonovich
TALABALARNING KASBIY KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING TARIXIY-PEDAGOGIK ASOSLARI (MA'RIFATPARVAR MUTAFAKKIRLAR MEROSI MISOLIDIDA).....	390 Sabirov Kaxramon Bektursun o'g'li
MAKTABGACHA TA'LIM YOSHIDAGI 5-6 YOSHLI BOLALARDA MUAMMOLI VAZIYATLARNI MUSTAQIL YECHISH QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	393 Tillayeva Vasila O'ktam qizi
KRITIK FIKRLASH KOMPETENSIYASINING PEDAGOGIK VA DIDAKTIK MAZMUNI	398 Tursunaliyev Shaxzod Sherali o'g'li
KURASHCHI QIZLARNING TEXNIK HARAKATLARINI KINEMATIK VA KINETIK MODELASHTIRISH	402 Xomudjonova Feruza Komiljon qizi
OLIY TA'LIMDA ISHGA DOIR MULOQOT ASOSLARI FANINI O'QITISH ORQALI TALABALARNING OG'ZAKI FIKRLASH VA NUTQ FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH	406 Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna
Роль онлайн-платформ и образовательных сервисов в формировании ответственности студентов.	409 Гуламов Жасур Баходирович
Изучение изменений полярного переключения негативных и позитивных эмоций среднего воздействия в процессе развития/реабилитации механизмов эмпатии	413 Ягудин Дмитрий Рустамович
PRODUKTIV NUTQ KO'NIKMALARI ORQALI NUTQ AKTLARINI O'QITISH SAMARADORLIGI.....	421 Sadikov Erkin Tursunovich
Проблемы формирования письменной коммуникативной компетенции у студентов выпускных курсов высших учебных заведений	424 Раджабова Зебинисо Анваровна
PEDAGOGIKA SOHASIDA YANGI ILMIY YO'NALISH – PEDAGOGIK INNOVATSIYA.....	427 M.U. Raxmanova

Muammoli o'qitish asosida kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish.....	431
<i>Giyasova Shaxnoza Abdurafikovna</i>	
9–10 yoshli o'quvchilar orasidagi nizolarni korreksion yondashuv bilan boshqarish	435
<i>Qulmatov Sindorqul Ibragimovich, Yarbekova Yulduz Bahromjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda raqamli mediakompetentlikni rivojlantirish	439
<i>Mo'minova Madina, Mamasodiqova Saida</i>	
Разработка приложения для визуализации и анализа решения задач линейного программирования.....	442
<i>Маматов Ислонбек Ильесович, Бурунова Муниса Баходировна</i>	
Mustaqil ta'lim topshiriqlarini integrativ modellashtirish tashkiliy-metodik muammo sifatida	448
<i>Ibroximova O'g'iloy Inomjon qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda axloqiy tarbiyani baholash va "tarbiya kundaligi"ni joriy etish metodikasi.....	451
<i>Norimboyeva Sarvinoz Abror qizi, Norimboyeva Sarvinoz Abror qizi</i>	
Talabalarda vatanparvarlik fazilatlarini rivojlantirishning nazariy-pedagogik va didaktik asoslari.....	456
<i>Xaydaraliyev Xurshid Xamidullayevich</i>	
Zamonaviy yosh oilalarda gender munosabatining o'rganilganlik holati	462
<i>Abduqayumova Gulnoza Karimjon qizi</i>	
Arifmetik progressiyani o'qitishda "progressiya konstruktori" amaliy-tadqiqot metodining samaradorligi....	466
<i>Abdurahmonova Zamira Raxmatullayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetentligini shakllantirishning mazmuni.....	471
<i>Ashurova To'lg'anoy Ergashevna</i>	
Onlayn shaxmat platformalarining boshlang'ich sinf o'quvchilari tafakkuriga ta'siri	475
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i>	
Ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish.....	480
<i>Kadirkulov Dilmurod Alimahamedovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda muloqot madaniyatini shakllantirish mezonlari.....	485
<i>Mirsagatova Nargiza Sayfullayevna</i>	
Communicative Language Teaching in Modern Classrooms: Strengths, Limitations, and Pedagogical Implications	490
<i>Mirzaliyeva Sarvinoz</i>	
Pedagogika oliy ta'lim muassasasi talabalarining fizikadan metodik faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish	493
<i>Murtazayev Zohid Murtazayevich</i>	
Zo'ravonlikning inson ruhiyatiga salbiy ta'siri va oqibatlari	497
<i>Mutabarxon Maxsudova</i>	
STEM ta'limi sharoitida o'quvchilarning texnik tafakkurini rivojlantirishning transdisiplinar metodik modeli	501
<i>Normuxamedov Zarif</i>	
Jadidchilar asarlarida boshlang'ich ta'limga oid pedagogik qarashlarning nazariy asoslari	507
<i>Sariboyeva Aziza G'apur qizi</i>	
Pedagogika tarixida dars samaradorligini oshirish bo'yicha qarashlar va amaliyotdagi innovatsion loyihalar tahlili.....	510
<i>To'raqulova Feruza Jobir qizi</i>	
Yosh qizlarda shaxsiy mustaqillik va oilaviy mas'uliyat muvozanati	514
<i>To'xtamatova Nargiza, Boltaboyeva Marg'uba</i>	
Individual dars mashg'ulotlari orqali boksning faolligini aniqlash xususiyatlari	517
<i>Usmonov Mansur Qurbonmurotovich</i>	
Преимущества и недостатки использования виртуальных лабораторных работ по физике	522
<i>Тилова Турдихол Баратовна</i>	
Neyrolingvistik dasturlashning (NLD) nazariy va amaliy jihatlari	529
<i>Xolikova Dilobarxon Maxsitovna</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Tabiiy fanlar darslarini o'qitishda muammoli texnologiyalardan foydalanish usullari 533 <i>Ochilova O'g'iloy Mardon qizi</i>
	Communicative-Pragmatic Analysis of Binary-Based Parems in English, Uzbek, and Russian Languages 537 <i>Jumanova Sabrina Vaydullo kizi</i>
	Kurash mashg'ulotlarida raqamli texnologiyalar qo'llanilishi 542 <i>Melikuziyev Azizjon Adaxamjon o'g'li</i>
	O'spirinlarda kasbiy tanlov noaniqligi sharoitida mustaqil qarorlarni rivojlantirishning psixologik xususiyatlari 546 <i>Karimova Gulxumor Shodi qizi</i>
	ChatGPT kabi til modellarining ta'lim va fan sohasiga ta'siri 550 <i>Djabbarova Xabiba Kuvandikovna</i>
	Biologiya ta'limida qo'llaniladigan masala va mashqlarning turlari, mazmuni va kreativlikni rivojlantirishdagi o'rni 554 <i>Yusupova Lobar Nizomjon qizi, Raxmatov Uchkun Ergashevich</i>
	Сравнительный анализ русской и узбекской концептосфер в контексте преподавания РКИ 560 <i>Рустамова Феруза Махмуджановна</i>
	Professional ta'lim muassasalari o'quvchilarining kasbiy madaniyatini kompetensiyaviy yondashuv asosida rivojlantirish texnologiyalari 565 <i>Imomov Musurmon Pirnazarovich</i>
	Boshlang'ich ta'limda aksiologik qadriyatlar va raqamli kompetensiyalarni uyg'un rivojlantirish metodikasi 572 <i>Shabbazova Dilfuza Ruzikulovna</i>
	Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy ijodkorligini rivojlantirishda klaster integratsiyasi va refleksiv yondashuvning o'rni 576 <i>Shabbazova Nodira Xamzayevna</i>
	Umumta'lim maktablarida immersiv texnologiyalar imkoniyatlaridan foydalanish 579 <i>Axmedova Dilnoza Baxtiyor qizi</i>
	Tasviriy san'at ta'limida kompozitsiya o'qitishning takomillashtirilgan metodik tizimi 581 <i>Karshiboyeva Dilafuz Boxodirovna</i>
	Bo'lajak ona tili o'qituvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda refleksiv topshiriqlarning o'rni . 584 <i>Altibayeva Malika Kuvandikovna</i>
	STEAM yondashuvi asosida rivojlantiruvchi markazlarning samaradorligini oshirish yo'nalishlari 587 <i>O'rinova Feruza O'ljayevna, To'xtaboyeva Maftunaxon G'aniyevna</i>
	Aholi o'rtasida ommaviy sportni rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari 591 <i>Davulov Ozodbek Qalandarovich</i>
	Tasavvufda ma'naviy tarbiya tushunchasi va uning nazariy-metodologik asoslari 595 <i>Satimova Sevinch Sardorbekovna</i>
	Teaching Literary and Non-Literary Forms of Speech to Young Learners 600 <i>Nargiza Tulyaganova</i>
	Pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga tayyorlashni boshqarish tizimini takomillashtirishning metod va mexanizmlari 604 <i>Aziboyev Shuhrat Olimovich</i>
	Cerebral falajli bolalarda sensor, diqqat va motor funksiyalar integratsiyasining faktorli tahlili 608 <i>Karimberdiyev Azamat Axmadjon o'g'li</i>
	O'smirlik davrida emotsional intellektni namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari 614 <i>Djumabaeva Manzura Bagibekovna, Zoirova Laylo Alisher qizi, Umirboyeva Zaxro Dilmurod qizi</i>
	Zamonaviy ta'lim modellari mohiyati va ularning pedagogik tizimdagi o'rni (4K, 5E, 5I modellari misolida) 617 <i>Raxmatov Uchkun Ergashevich, Qodirova Marjona Azamat qizi</i>
	Ayollarni iqtisodiy faollikka tayyorlashda o'quv dasturlarini loyihalash tamoyillari 624 <i>Diyarova Shaxloxon Rovshan qizi</i>

Interfaol ta'lim metodlari asosida o'qituvchilarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi: tajriba-sinov natijalari tahlili	628
<i>Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi</i>	
Raqamli muhitda maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarining qo'shimcha ta'limini tashkil etish: tadqiqotlar sharhi	633
<i>Amanova Dilorom Faxritdin qizi</i>	
Kognitiv tilshunoslikda skript atamasi va uning voqelanish mexanizmlari	637
<i>Fayzullayev Shohrux</i>	
The Concept of Blended Learning and its Role in the Modern Educational Paradigm	641
<i>Fozilova Maxina Adashevna</i>	
Finlyandiya boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematika fanini o'qitish metodikasi	645
<i>G'aybulloyeva Yulduz Mexriddinovna</i>	
Xalq hunarmandchiligi bo'yicha o'quvchilarning kreativ qobiliyatini rivojlantirish	651
<i>Isoqov Shohruh Turabek o'g'li</i>	
Communicative-Pragmatic Analysis of Binary-Based Paremias in English, Uzbek, and Russian Languages	654
<i>Jumanova Sabrina Vaydullo kizi</i>	
Internet-risk profilaktikasining bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashdagi o'rni	659
<i>Mamatxanova Nargiza Toxirovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni samarali tashkil etishning psixologik-pedagogik shart-sharoitlari	663
<i>N. Sh. Abdullayeva, F. R.Valiyeva, S. S. Raximova</i>	
Musiqiy-ritmik harakatlarning asosiy komponentlari va ularni rivojlantirishda SI imkoniyatlari	667
<i>O. A. Shodiyeva</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida kredit-modul tizimi asosida ta'limni tashkil etishning pedagogik xususiyatlari ..	672
<i>Y. R. Azzamov</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida integratsion yondashuv asosida bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning pedagogik asoslari	676
<i>Yakubova Zilola Zikirovna</i>	
Aksiologik yondashuv asosida talabalarda mas'uliyatni rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	679
<i>Teshayeva Dilnoza Chori qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni tasviriy faoliyat turlari asosida estetik tarbiyalash masalalari.	684
<i>Yuldasheva Dilshoda To'liqinovna</i>	
Профессиональная рефлексия как фактор развития научного интеллекта будущего педагога в системе педагогического образования	688
<i>Анварова Хуснора, Isoxоnova Aziza</i>	
Толерантность в мультикультурном обществе	692
<i>Бекбосынова З. К.</i>	
Методика работы над ошибками как средство повышения грамотности	696
<i>Исмаилова Мадинабону</i>	
Методы и подходы к развитию профессиональной лексической компетенции студентов военных направлений	701
<i>Хамидова Нигора Тулкуновна</i>	
Raqamli ta'lim muhiti va uning maktabgacha yoshdagi bolalar rivojiga ta'siri	704
<i>Xayriddinova Parvinabonu Baxtiyor qizi</i>	
Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida "botanika" fanini o'qitish samaradorligini oshirishda elektron ta'lim resurslardan foydalanish metodikasini takomillashtirish	707
<i>Nasirova Shahlo Qutbiddinovna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning intellektual va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda media ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xosligi	710
<i>Mahmudjanova Ro'za Mahmudjan qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport samaradorligining tahliliy jihatlari.....	714
<i>Aslanova Malohat Akramovna</i>	
Differensial yondashuv asosida o'quvchilarning moliyaviy savodxonligini rivojlantirish muhim omil sifatida.....	718
<i>Mirzayev Akramjon O'ktamjonovich, Xokimjonova Feruza Hosiljon qizi</i>	
Jismoniy tarbiya-sog'lomlashtirish faoliyati jarayonida oliy ta'lim muassasalari talabalarining sog'lom turmush tarzini shakllantirish	721
<i>Ne'matova Diyora Dilshod qizi</i>	
Sport gimnastikasining yoshlar jismoniy rivojlanishidagi o'rni va ahamiyati	725
<i>Pirimova Nargiza Adilovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi (3–6 yosh) bolalarda erta ingliz tili o'rganishning psixologik va pedagogik samaradorligi.....	728
<i>Xayrullayeva Muharramxon Davronbek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini oshirishning strategik yo'nalishlari	733
<i>O'tahanova Manzura G'ofurovna</i>	
Development of Intercultural Communication Competence of Future Teachers in Speaking Classes as an Important Lingvodidactic Problem: Evidence From Uzbekistan's Higher Education Context.....	736
<i>Muhammadiyeva Halima Saidahmadovna</i>	
Bo'lajak ona tili o'qituvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda reflektiv topshiriqlarning o'rni .	749
<i>Altibayeva Malika Kuvandikovna</i>	
Jamiyatda huquqiy madaniyatni shakllantirish va rivojlantirishda davlat hokimiyati organlari faoliyatini takomillashtirish muammolari va istiqbollari	752
<i>Ismailov Sarvarbek Anvarbekovich, Maxkamova Munavvarxon Alisher qizi</i>	
Psixolog talabalarda kasbiy refleksiyaning rivojlantirishning tarbiyaviy-psixologik determinantlari: muammolar va yechimlar	757
<i>Shukurova Nargiza Ikramovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida valeologik madaniyatni rivojlantirishda jismoniy tarbiyaning pedagogik salohiyati	762
<i>Xudoyberdiyev Sh. M.</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar intellektual qobiliyatlarini rivojlantirishda ta'lim metodlari va vositalari.....	766
<i>Esanbekova Fotima G'ayratjonovna</i>	
Чеховские традиции в прозе XX века (Бунин, Платонов, Шукшин)	770
<i>Багирова Паринисо Бобировна</i>	
Oliy ta'limda mustaqil ishlarni tashkillashtirishda nostandart testlardan foydalanishning samarali metodlari va metodik tavsiyalar.....	775
<i>Nurnazarova Gavharoy Baxtiyor qizi</i>	
Umumta'lim va ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarida oila obrazining kognitiv va emotsional komponentlari qiyosiy tahlili	780
<i>Toshtemirova Nigora Ibrohimovna</i>	
Boshlang'ich sinf "Tarbiya" darsligida Abdulla Avloniyning "Turkiy guliston yoxud axloq" asari g'oyalari integratsiyalashning pedagogik imkoniyatlari	784
<i>Tovoshova Ozoda Akmal qizi</i>	
Noto'liq oila farzandlarida emotsional-irodaviy sohani rivojlantirish orqali ijtimoiy deadaptatsiyani bartaraf etish.....	789
<i>Kaxarova Ozoda Abdimominovna</i>	
Kelajak pedagog shaxsini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining psixologik ta'siri...	793
<i>M. B. Pulatova</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida inson resurslarini boshqarish tushunchasining ilmiy-nazariy tahlili	796
<i>Maraimova Muxtabar Pulatovna</i>	
Kredit-modul modeli asosida kreativ ta'lim muhitini yaratish omillari va imkoniyatlari.....	801
<i>Xalkuziyeva Dilnoza Baxodirovna</i>	

Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy faoliyati samaradorligini oshirishga qaratilgan pedagogik texnologiya modeli	805
<i>G'aniyeva Vazira Yusufvna</i>	
Xorijiy va mahalliy tajribada prognostik madaniyatni shakllantirish yondashuvlari	809
<i>Ziyoda Urinbayeva</i>	
The Role of Tolerance in the Professional Activities of Internal Affairs Bodies	813
<i>Toshpo'latov Anvar Shokir o'g'li</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalashda sharq mutaffakirlari merosidan foydalanish	818
<i>Eshquvvatov To'liqinjon Eshquvvatovich, Buronova Durdona Erkin qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda interfaol metodlar orqali integrativ faoliyatlarni tashkil etish	822
<i>Kubayeva Mavluda Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida mantiqiy tafakkurni rivojlantirishning pedagogik-psixologik asoslari	826
<i>Mirzaqobilova Sarvinoz Aliqul qizi</i>	
Zamonaviy jamiyatda ekologik mediamadaniyatni shakllantirish masalalari	832
<i>Marziyayev Janabay Kalibayevich</i>	
Alisher Navoiyning "Mahlub ul-qulub" asari asosida o'quvchilarning axloqiy fazilatlarini shakllantirish	836
<i>Karamatova Dilfuza Sadinovna, Mahmudova Niginabonu Mizrof qizi, Ravshanova Mohinur O'tkir qizi</i>	
Pedagogik amaliyot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy karyera loyihalash ko'nikmalarini shakllantirish	840
<i>Djalolova Sevara Xolmurodovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida inklyuziv ta'limni tashkil etishda innovatsion pedagogik texnologiyalar	845
<i>G'ulomova Dildora Shoirvna</i>	
Rus tilini o'qitishda grammatik kompetensiyani kommunikativ metod yordamida shakllantirish: qoidalardan jonli muloqotga o'tish metodikasi	850
<i>Arabova Muhiba Bazarovna</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchisining kasbiy kompetentligini axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida takomillashtirishning pedagogik muammo va ehtiyojlari	854
<i>Axrorova Munajat Mashraf qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy tafakkur ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik xususiyatlari	858
<i>Azizjonova Asilabonu Alisher qizi</i>	
Ta'limda innovatsion yondashuvlarning pedagogik-psixologik asoslari (pedagogik otm misolida).....	862
<i>Begmatova Dildora Saydaliyevna</i>	
Developing the Creativity of Primary School Students Through Art-Pedagogical Methods	866
<i>Dauletmuratova Bayramgul Makhsetbay kizi</i>	
Tabiiy fanlar darslarida kreativ ta'lim muhitini shakllantirishning innovatsion texnologiyalari va ularni takomillashtirish yo'llari	871
<i>Farmanova Parvina Jamshid qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida arifmetik ko'nikmalarni mustahkamlash: zamonaviy ta'limdagi innovatsion yondashuvlar.....	875
<i>Izimbetova Amina</i>	
Matematika va o'yinlar nazariyasi: strategik qarorlarni modellashtirishda rivojlanish bosqichlari va amaliy ahamiyati.....	878
<i>Jumanazarova Shahzada</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish faoliyatini rivojlantirishning ilmiy nazariy asoslari	881
<i>Laylo Berdiqulova Erkin qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari nutqini integrativ yondashuv asosida o'stirish usullari.....	885
<i>Mamatraimova Dilshoda Chorshanbiyevna, Normengliyeva Sevinch Ulug'bek qizi</i>	
STEAM texnologiyasi vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativlikni rivojlantirish tamoyillari	889
<i>Nazirova Guzal Malikovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda maishiy ko'nikmalarni takomillashtirishning ilmiy nazariy asoslari.....	893
<i>Saydaliyeva Gavhar Burxon qizi</i>	

Fizika fanini o'qitishda formativ baholash asosida o'quvchilarning tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirish	896
Sobirov Avazbek Anvarovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ayrim emotsional holatlar (injiqlik va emotsional reaktivlik)ni boshqarish.....	903
Sultonova Nurxon Anvarovna	
Teatr pedagogikasi asosida bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish modeli va metodlari	907
Tolipova Shohista Quadrat qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida emotsional intellektni rivojlantirishda didaktik o'yinlarning roli	911
Turg'unova Gulzoda Botir qizi	
Farzand tarbiyasida onaning psixologik va axloqiy ta'sirining amaliy jihatlari	916
Tuxtaboyeva Durdonaxon Tulkunovna	
Ontogenezning turli bosqichlarida shaxsning axloqiy rivojlanish xususiyatlari	919
Umaraliyev Muzaffarjon Muhammadjon o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'zlashtirishini metakognitiv monitoring qilish va baholashning nazariy-metodik asoslari	923
Xalikova Zaxro Mirshadmanovna	
Sun'iy intellekt texnologiyalarining psixologiyada qo'llanilishi	927
Yoqubova Gulhayo Erkin qizi	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	931
Bilolov Inomjon O'ktamovich	
Karatening kelib chiqish tarixi	934
Isayev Saidasliddinxon Islom o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ faollikni shakllantirishga doir usul va vositalar	937
Nishonova Kamola Shokirjon qizi, Mamadjonova Hayotxon Abdulolim qizi	
Родительские установки и развитие личности	941
Кодирова Нилуфар Абдусаттор кизи	

TA'LIMDA INNOVATSION YONDASHUVLARNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK ASOSLARI (PEDAGOGIK OTM MISOLIDA)

Begmatova Dildora Saydaliyevna

BUI, Pedagogika tarixi va nazariyasi yo'nalishi 2-kurs magistri

Ilmiy rahbar: N.R. Rustamova

PhD, ISFT instituti Psixologiya va pedagogika kafedrasida dotsenti

Annotatsiya: Mazkur tadqiqotda pedagogik oliy ta'lim muassasalarida innovatsion yondashuvlarning nazariy, pedagogik va psixologik asoslari kompleks tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim tizimining globallashtirish, raqamlashtirish va kompetensiyaviy yondashuvlar bilan chambarchas bog'liq holda rivojlanishi sharoitida innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish zarurati asoslab beriladi. Tadqiqotda klassik pedagogik nazariyalar (Komenskiy, Ushinskiy), psixologik yondashuvlar (Vigotskiy, Leontyev) hamda zamonaviy innovatsion ta'lim konsepsiyalari integratsiyalashgan holda ko'rib chiqiladi. Eksperimental tahlillar natijasida innovatsion yondashuvlar talabalarning tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, kommunikativ kompetensiya va mustaqil ta'lim olish qobiliyatlarini rivojlantirishda yuqori samaradorlikka ega ekanligi aniqlandi. Tadqiqot natijasida pedagogik-psixologik model ishlab chiqildi hamda uni amaliyotga joriy etish mexanizmlari taklif etildi.

Kalit so'zlar: innovatsion ta'lim, pedagogik texnologiyalar, psixologik omillar, kompetensiya, oliy ta'lim.

Abstract: This study provides a comprehensive analysis of the theoretical, pedagogical, and psychological foundations of innovative approaches in pedagogical higher education institutions. In the context of the modern education system's development, which is closely linked with globalization, digitalization, and competency-based approaches, the necessity of implementing innovative pedagogical technologies is substantiated. The study integrates classical pedagogical theories (Comenius, Ushinsky), psychological approaches (Vygotsky, Leontiev), and modern concepts of innovative education. The results of experimental analysis indicate that innovative approaches are highly effective in developing students' critical thinking, creativity, communicative competence, and independent learning abilities. As a result of the research, a pedagogical-psychological model was developed, and mechanisms for its implementation in practice were proposed.

Key words: innovative education, pedagogical technologies, psychological factors, competence, higher education.

Аннотация: В данном исследовании проводится комплексный анализ теоретических, педагогических и психологических основ инновационных подходов в педагогических высших учебных заведениях. В условиях развития современной системы образования, тесно связанной с глобализацией, цифровизацией и компетентностным подходом, обосновывается необходимость внедрения инновационных педагогических технологий. В исследовании интегрированно рассматриваются классические педагогические теории (Коменский, Ушинский), психологические подходы (Выготский, Леонтьев), а также современные концепции инновационного образования. Результаты экспериментального анализа показали, что инновационные подходы обладают высокой эффективностью в развитии критического мышления, креативности, коммуникативной компетенции и способности к самостоятельному обучению у студентов. В результате исследования была разработана педагогико-психологическая модель и предложены механизмы её внедрения в практику.

Ключевые слова: инновационное образование, педагогические технологии, психологические факторы, компетенция, высшее образование.

KIRISH

Bugungi zamon – bu tezlik zamoni. Kecha yangilik bo'lgan narsa bugun eskiradi. Ta'lim esa – bu jamiyatning yuragi. Agar yurak eskicha urib qolsa, organizm ham uzoqqa bormaydi. Shu sababli ta'lim tizimini innovatsion asosda qayta qurish bugungi kunning eng dolzarb masalalaridan biridir ^[1].

Axborotlashgan jamiyat sharoitida bilimlar hajmi geometrik progressiya bilan ortib bormoqda. Bu esa an'anaviy ta'lim modelining chegaralarini ochiq ko'rsatib qo'ydi. Endilikda faqat bilim berish yetarli emas – talaba mustaqil fikrlashi, tahlil qilishi va yangi vaziyatlarda bilimni qo'llay olishi kerak ^[2].

O'zbekiston ta'lim tizimida ham so'nggi yillarda keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, ta'lim va ilm-fan davlat taraqqiyotining asosiy omilidir ^[3]. Bu esa pedagogik yondashuvlarni tubdan yangilash zaruratini yuzaga keltiradi. Shu nuqtayi nazardan, mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi – pedagogik OTMLlarda innovatsion yondashuvlarning pedagogik-psixologik asoslarini aniqlash va ularning samaradorligini ilmiy jihatdan asoslashdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Innovatsion ta'lim g'oyalari yangi hodisa emas, balki ularning ildizlari pedagogika tarixining chuqur qatlamlariga borib taqaladi. Ta'limni tizimli tashkil etish masalasi ilk bor buyuk pedagog Y.A. Komenskiy tomonidan ilmiy asoslangan bo'lib, u o'zining didaktik qarashlarida o'qitish jarayonini bosqichma-bosqich, oddiydan murakkabga tamoyili asosida tashkil etish zarurligini ta'kidlagan ^[4]. Ushbu prinsip bugungi zamonaviy didaktika tizimida ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan bo'lib, o'quv materialini mantiqiy izchillikda berish orqali bilimlarning chuqur va barqaror o'zlashtirilishini ta'minlaydi.

Pedagogika tarixida muhim o'rin egallagan yana bir olim K.D. Ushinskiy ta'lim jarayonini inson psixologiyasi bilan uzviy bog'lab o'rganish zarurligini asoslab bergan ^[5]. Uning fikricha, ta'lim faqat bilim berish emas, balki shaxsning ongli faoliyatini rivojlantirish jarayoni bo'lib, o'quvchi bilimni tushunib, anglab va ongli ravishda o'zlashtirishi lozim. Bu yondashuv bugungi shaxsga yo'naltirilgan ta'lim konsepsiyasining nazariy asoslaridan biri hisoblanadi.

Psixologik yondashuvlar doirasida L.S. Vigotskiy tomonidan ilgari surilgan "yaqin rivojlanish zonasi" nazariyasi alohida ahamiyat kasb etadi ^[6]. Mazkur nazariyaga ko'ra, ta'lim rivojlanishdan ortda qolmasligi, balki uni oldinga yetaklashi kerak. Ya'ni, o'quvchi mustaqil bajara olmaydigan, ammo pedagog yoki tengdoshlar ko'magida uddalay oladigan vazifalar orqali uning intellektual salohiyati rivojlanadi. Ushbu yondashuv bugungi kunda hamkorlikda o'qitish, differensial ta'lim va rivojlantiruvchi ta'lim tizimlarining metodologik asosini tashkil etadi.

Faoliyatga asoslangan yondashuv esa A.N. Leontyev tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, u bilimlarning faqat faoliyat jarayonida shakllanishini ilmiy jihatdan asoslab bergan ^[7]. Uning nazariyasiga ko'ra, o'quvchi bilimni tayyor shaklda qabul qilmaydi, balki uni amaliy va aqliy faoliyat jarayonida o'zlashtiradi. Bu esa zamonaviy ta'limda muammoli o'qitish, loyiha asosidagi ta'lim va kompetensiyaviy yondashuvlarning rivojlanishiga zamin yaratadi.

Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, innovatsion ta'lim bugungi kunda bir nechta asosiy yo'nalishlar asosida rivojlanmoqda. Jumladan, kompetensiyaviy yondashuv talabalarning faqat bilim emas, balki amaliy ko'nikmalar va hayotiy kompetensiyalarni egallashiga qaratilgan. Konstruktivistik ta'lim esa bilimni tayyor shaklda berish emas, balki uni o'quvchining o'zi tomonidan faol ravishda "qurish" jarayoni sifatida talqin qiladi. Raqamli pedagogika ta'lim jarayoniga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini integratsiya qilish orqali yangi imkoniyatlar yaratadi. Blended learning, ya'ni aralash ta'lim modeli esa an'anaviy va elektron ta'limning uyg'unlashuvi orqali yanada samarali o'quv muhitini shakllantiradi.

So'nggi yillarda olib borilgan ilmiy tadqiqotlar natijalari innovatsion yondashuvlarning yuqori samaradorligini tasdiqlamoqda. Xususan, bunday yondashuvlar talabalarning darsdagi faolligini o'rtacha 30–40 foizga oshirishi, shuningdek, ularning mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirishi aniqlangan ^[8]. Bu esa innovatsion ta'limning nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham muhimligini ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot kompleks yondashuv asosida tashkil etilib, unda bir-birini to'ldiruvchi ilmiy metodlar tizimidan foydalanildi. Avvalo, nazariy tahlil metodi orqali mavzuga oid mahalliy va xorijiy ilmiy adabiyotlar chuqur o'rganildi, mavjud pedagogik va psixologik konsepsiyalar tizimli ravishda tahlil qilindi hamda umumlashtirildi. Bu bosqich tadqiqotning metodologik asoslarini shakllantirishga xizmat qildi. Shuningdek, pedagogik kuzatuv metodi yordamida oliy ta'lim muassasalaridagi real o'quv jarayoni tahlil qilindi, darslarda qo'llanilayotgan metod va texnologiyalarning samaradorligi o'rganildi. Kuzatuv natijalari ta'lim jarayonidagi mavjud muammolarni aniqlash va innovatsion yondashuvlarni joriy etish zaruratini asoslash imkonini berdi. Tadqiqotning muhim bosqichi sifatida eksperimental sinov tashkil etildi. Ushbu jarayonda innovatsion yondashuvlarning ta'lim samaradorligiga ta'siri amaliy jihatdan tekshirildi.

Eksperimentni qo'llab-quvvatlash maqsadida so'rovnoma metodi ham qo'llanilib, talabalar va o'qituvchilarning innovatsion ta'limga bo'lgan munosabati, motivatsiyasi va qoniqish darajasi aniqlashtirildi. Olingan ma'lumotlar esa statistik tahlil yordamida qayta ishlanib, natijalarning ishonchliligi va aniqligi ta'minlandi. Tadqiqot obyekti sifatida pedagogik oliy ta'lim muassasalari talabalari tanlab olindi. Eksperiment davomida

ikki turdagi guruh shakllantirildi: nazorat guruhi, unda ta'lim an'anaviy metodlar asosida olib borildi, va tajriba guruhi, unda innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni joriy qilindi. Bunday taqqoslama yondashuv innovatsion metodlarning samaradorligini aniqroq baholash imkonini berdi. Tajriba jarayonida zamonaviy innovatsion pedagogik metodlar kompleks tarzda qo'llanildi. Xususan, loyiha asosida o'qitish orqali talabalar mustaqil izlanish olib borish, muammolarni hal qilish va amaliy natijaga yo'naltirilgan faoliyatni amalga oshirishga jalb etildi. Interaktiv metodlar yordamida dars jarayonida talabalar o'rtasida faol muloqot va hamkorlik muhiti yaratildi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) vositalari esa ta'lim jarayonini raqamlashtirish, vizual va interaktiv imkoniyatlarni kengaytirish hamda mustaqil ta'limni qo'llab-quvvatlashga xizmat qildi. Bundan tashqari, reflektiv tahlil metodi orqali talabalar o'z o'quv faoliyatini tahlil qilish, xatolarini anglash va o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantirdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari innovatsion yondashuvlarning ta'lim jarayoniga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishini yaqqol namoyon etdi. Olingan ma'lumotlar nafaqat statistik jihatdan ahamiyatli, balki pedagogik nuqtai nazardan ham muhim xulosalar chiqarish imkonini berdi. Avvalo, talabalarning o'quv jarayonidagi faolligi sezilarli darajada oshgani kuzatildi. Tajriba guruhida darslarda ishtirok etish darajasi nazorat guruhiga nisbatan o'rtacha 35 foizga yuqori bo'ldi. Bu natija innovatsion metodlarning talabalarni passiv tinglovchidan faol ishtirokchiga aylantirish imkoniyatini ko'rsatadi. Shuningdek, tanqidiy fikrlash ko'nikmalarining rivojlanishi ham muhim natijalardan biri bo'ldi. Innovatsion yondashuv asosida tashkil etilgan darslarda talabalar muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, mustaqil xulosa chiqarish va qaror qabul qilishda ancha faol ishtirok etgani aniqlandi. Bu esa ularning analitik tafakkuri va muammolarni hal qilish kompetensiyasining rivojlanganligini ko'rsatadi.

Motivatsiya darajasida ham ijobiy o'zgarishlar kuzatildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, tajriba guruhi-dagi talabalar o'qishga tashqi rag'bat (baho) uchun emas, balki ichki ehtiyoj va qiziqish asosida yondasha boshlagan. Ichki motivatsiyaning ortishi esa ta'lim samaradorligini oshiruvchi asosiy psixologik omillardan biri hisoblanadi. Bundan tashqari, innovatsion ta'lim jarayonida talabalarning asosiy kompetensiyalari ham rivojlanganligi aniqlandi. Xususan, 4K kompetensiyalari – tanqidiy fikrlash (critical thinking), ijodkorlik (creativity), muloqot (communication) va hamkorlik (collaboration) – tajriba guruhida sezilarli darajada shakllangan. Ushbu kompetensiyalar zamonaviy ta'limning asosiy natijaviy ko'rsatkichlari sifatida e'tirof etiladi.

Tadqiqot davomida psixologik muhit ham alohida e'tibor markazida bo'ldi. Innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan darslarda talabalar o'zlarini erkin va ishonchli his qilgani, fikr bildirishdan qo'rqmasligi va faol muloqotga kirishgani kuzatildi. Bu esa dars jarayonida ijobiy psixologik muhit shakllanganini va o'quv faoliyatining samaradorligi oshganini ko'rsatadi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari innovatsion yondashuvlarning nafaqat bilim berish samaradorligini oshirish, balki shaxsiy rivojlanish, motivatsiya va psixologik holatga ham kompleks ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, innovatsion ta'lim bugungi kunda vaqtinchalik tendensiya yoki modaga aylangan yondashuv emas, balki ta'lim tizimining barqaror rivojlanishi uchun zarur bo'lgan muhim omildir. An'anaviy ta'lim modelida o'qituvchi markaziy figura sifatida namoyon bo'lib, bilim asosan uning tomonidan uzatiladi, talaba esa ko'proq passiv qabul qiluvchi rolini bajaradi. Bunday yondashuvda o'quv jarayoni bir tomonlama xarakterga ega bo'lib, talabaning mustaqil fikrlashi va ijodiy faoliyati yetarli darajada rivojlanmaydi. Innovatsion ta'lim modelida esa ushbu paradigma tubdan o'zgaradi: talaba ta'lim jarayonining markaziga chiqadi, o'qituvchi esa bilim beruvchi emas, balki yo'naltiruvchi, tashkil etuvchi va fasilitator rolini bajaradi. Bu o'zgarish oddiy metodik yangilanish emas, balki ta'limga bo'lgan yondashuvning, ya'ni pedagogik tafakkurning va mentalitetning o'zgarishini anglatadi. Psixologik nuqtai nazardan qaralganda, innovatsion ta'lim jarayonida ichki motivatsiyaning ustuvorligi alohida ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, talabalar tashqi nazorat yoki baholashdan ko'ra, o'z ichki qiziqishi va ehtiyoji asosida o'qiganida bilimni chuqurroq va barqarorroq o'zlashtiradi. Shuningdek, ijobiy psixologik muhit – ya'ni ishonch, qo'llab-quvvatlash va erkin fikr bildirish imkoniyati mavjud bo'lgan ta'lim makoni – o'quv faoliyatining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Pedagogik jihatdan esa innovatsion yondashuvlar o'qitish jarayonining sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qiladi. Interaktiv metodlar talabalarni faol ishtirok etishga, muammolarni birgalikda hal qilishga va bilimni amaliy jihatdan qo'llashga undaydi ^[9]. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish esa ta'limni individuallashtirish, ya'ni har bir talabaning o'ziga xos ehtiyojlari va imkoniyatlarini hisobga olgan holda tashkil etish imkonini yaratadi.

Biroq, innovatsion ta'limni joriy etish jarayoni qator muammolar bilan ham bog'liq. Jumladan, ayrim o'qituvchilarda an'anaviy yondashuvlarga haddan tashqari bog'lanib qolish, ya'ni pedagogik konservatizm kuzatiladi ^[10]. Bundan tashqari, moddiy-texnik resurslarning yetishmasligi hamda innovatsion metodlarni qo'llash bo'yicha metodik tayyorgarlikning yetarli emasligi jarayonni murakkablashtiradi.

Umuman olganda, ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlarni joriy etish zarurati inkor etilmaydi, biroq uni samarali amalga oshirish uchun nafaqat metod va texnologiyalarni yangilash, balki pedagoglarning fikrlash tarzini, kasbiy yondashuvini va ta'lim madaniyatini ham tubdan o'zgartirish talab etiladi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari asosida bir qator muhim ilmiy xulosalarga kelindi. Avvalo, innovatsion ta'lim zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas va zarur tarkibiy qismi ekanligi asoslandi. Bugungi globallashuv va raqamlashtirish sharoitida ta'limni an'anaviy shaklda tashkil etish yetarli emasligi, balki uni yangicha yondashuvlar asosida takomillashtirish zarurligi ilmiy jihatdan tasdiqlandi.

Shuningdek, pedagogik va psixologik omillarning o'zaro integratsiyasi ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshirishi aniqlandi. Ta'lim faqat metod va texnologiyalar majmui emas, balki insonning ichki dunyosi, motivatsiyasi va psixologik holati bilan chambarchas bog'liq jarayon ekanligi isbotlandi. Shu bois, innovatsion ta'limni samarali tashkil etishda pedagogik yondashuvlar bilan bir qatorda psixologik qonuniyatlarni hisobga olish muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot davomida innovatsion metodlarning talabalarda zamonaviy kompetensiyalarni shakllantirishdagi roli ham alohida e'tirof etildi.

Xususan, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, muloqot va hamkorlik kabi ko'nikmalar innovatsion yondashuvlar orqali samarali rivojlanishi aniqlandi. Bu esa zamonaviy mehnat bozori talablariga mos, raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlash imkonini beradi. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayonidagi o'rni tobora ortib borayotgani va ular ta'limni yangi bosqichga olib chiqayotgani asoslandi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'limni individuallashtirish, masofaviy va aralash ta'limni tashkil etish, shuningdek, o'quv jarayonini interaktiv va samarali qilish imkoniyati kengaymoqda.

Umuman olganda, ta'lim tizimini modernizatsiya qilish jarayonida innovatsion yondashuvlar hal qiluvchi omil sifatida namoyon bo'ladi. Ular nafaqat ta'lim sifatini oshiradi, balki shaxsni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiladi. Kelajak ta'limi esa bilim, tafakkur, texnologiya va shaxsning uyg'unligiga asoslanadi. Ushbu to'rt komponent o'zaro integratsiyalashgan holda ta'lim jarayonida qo'llanilgandagina haqiqiy, samarali va barqaror ta'lim tizimi shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Toffler, A. (1980). *The Third Wave*. New York: Bantam Books.
2. Schumpeter, J. (1934). *The Theory of Economic Development*. Harvard University Press.
3. Mirziyoyev, Sh. M. (2021). *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. Toshkent: O'zbekiston.
4. Comenius, J. A. (1975). *Didactica Magna*. Tashkent: O'qituvchi.
5. Ushinsky, K. D. (1988). *Pedagogik asarlar*. Moscow: Pedagogika.
6. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society*. Harvard University Press.
7. Leontiev, A. N. (1975). *Activity, Consciousness, Personality*. Moscow: Politizdat.
8. OECD. (2023). *Education at a Glance*. Paris: OECD Publishing.
9. World Bank. (2024). *Digital Skills and Education Reform*. Washington, DC.
10. UNESCO. (2022). *Innovative Pedagogy for the 21st Century*. Paris.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №3(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.